

Na osnovu člana 45 stav 2 tačka 9 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, br. 40/10, 6/13, 70/17 i 125/23) i Odluke br. 0102-3180-1/2024 od 10.04.2024. godine, a u vezi sa članom 243 stav 1 tačka 3 Zakona o kreditnim institucijama („Službeni list Crne Gore“, br. 72/19 i 8/21), članom 5 i članom 31 stav 2 Zakona o potrošačkim kreditima („Službeni list Crne Gore“ br. 35/13, 73/17, 72/19 i 8/21), kao i članom 12 st. 3, 5 i 6 i članom 102 stav 1 Zakona o zaštiti potrošača („Službeni list Crne Gore“ br. 2/14, 43/15, 70/17, 67/19 i 146/21), Centralna banka Crne Gore daje

PREVENTIVNO UPOZORENJE SVIM KREDITORIMA

Upozoravaju se pojedinačno svi kreditori u Crnoj Gori, da usklade svoje poslovanje sa odredbom člana 102 stav 1 Zakona o zaštiti potrošača, na način da naknade za obradu kredita definišu na način da odgovaraju stvarno pruženim uslugama ili nastalim troškovima, te da u roku od 30 dana od dana dostavljanja ovog preventivnog upozorenja, Centralnu banku Crne Gore obavijeste o preduzetim aktivnostima.

O b r a z l o ž e n j e

Odredbama člana 5 Zakona o potrošačkim kreditima propisano je da se na odnose potrošača i kreditora, shodno primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje zaštita potrošača i zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, dok je odredbom člana 31 stav 2 istog zakona propisano da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona Centralna banka sprovodi nad kreditorima kojima izdaje dozvolu za rad, kroz postupak kontrole, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka.

Odredbom člana 12 stav 3 Zakona o zaštiti potrošača (u daljem tekstu: Zakon) propisano je da je kreditor dužan da cijenu usluge koja se pruža ili nudi utvrdi u cjenovniku ili tarifi; stavom 5 istog člana propisano je da u cjenovniku ili tarifi finansijskih usluga koji uključuju provizije ili naknade i troškove koji se mogu potraživati, uključujući i savjetodavne finansijske usluge, kreditor dužan da navede slučajeve u kojima se te provizije ili naknade i troškovi, uključujući i savjetodavne finansijske usluge, naplaćuju i, ukoliko je primjenjivo, učestalost njihove naplate, dok je stavom 6 istog člana propisano je da provizije, naknade ili troškovi koji padaju na teret potrošača moraju da odgovaraju stvarno pruženim uslugama ili nastalim troškovima.

Takođe, odredbom člana 102 stav 1 Zakona propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, dovodi do neravnoteže u pravima i obavezama ugovornih strana na štetu potrošača.

U skladu sa navedenim odredbama Zakona kreditori imaju obavezu da naknade na ime obrade kreditnih zahtjeva definišu na način da odgovaraju stvarno pruženim uslugama ili nastalim troškovima u svakom konkretnom slučaju.

Zaštita kolektivnih interesa potrošača uređena je odredbama člana 118 Zakona, a kojim je propisano da se protiv kreditora koji upotrebom nepoštenih ugovornih odredbi, poslovne prakse ili na bilo koji drugi način krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom koji sadrži

odredbe o zaštiti potrošača, čime narušava kolektivne interese potrošača, može se podnijeti tužba za prestanak tih radnji.

Viši sud u Podgorici donio je presudu GŽ. Br. 5827/22 od 20.03.2024. godine, kojom se uvrđuje da je tužena Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica member of OTP Group povrijedila član 102 stav 1 Zakona, određujući naknadu za obradu kredita u iznosu od 1% do 1,7% iznosa odobrenog kredita, čime je povrijedila kolektivna prava potrošača. Predmetnom presudom zabranjuje se tuženoj da u ugovorima koje nudi potrošačima određuje naknadu za obradu kredita u procentima, zavisno od iznosa kredita koji se odobrava.

U skladu sa navedenim, neophodno je da svaki pojedinačni kreditor uskladi svoje poslovanje sa odredbom člana 102 stav 1 Zakona, na način da naknade za obradu kredita definiše na način da odgovaraju stvarno pruženim uslugama ili nastalim troškovima.

Br."P" 17-358-1/2024
Podgorica, 10.04.2024. godine

Šefica Službe za zaštitu prava klijenata kreditnih
institucija i korisnika finansijskih usluga,

Svetlana Đurović

